

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/47

KARAR NO : 1987/50

ÖZET: Asker kişinin, askerî suç kapsamına giren suçundan dolayı açılan davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK. 416, 418. md.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ömer Altay

O L A Y : Assubay olan sanığın 1.9.1983 tarihinde 1966 doğumlu mağdure Nurhayat Sönmez'in zorla evde ırzına geçerek kızlığını bozduğu ileri sürülerek, Gebze C. Savcılığınca düzenlenen 25.4.1985 günlü, 1985/403 esas sayılı talepname ile ilk soruşturma açılması istenmiş, Gebze Sorgu Hakimliğinin 17.6.1985 günlü, 1985/29-38 sayılı son soruşturmanın açılması kararı ile; sanığın cebir şiddet ile zorla ırza geçmek ve kızlık bozmak suçunu işlediği dosyadaki delillerden anlaşılmış olmakla, eylemine uyan TCK.nun 416/1., 418/2. maddelerine göre cezalandırılması için son soruşturmanın Kartal Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılması kararlaştırılmıştır.

1- Kartal Ağır Ceza Mahkemesi; 2.5.1986 gününde, 1985/137-1986/76 sayı ile; sanığın asker kişi olduğu, Askerî Ceza Kanununun 151/1. maddesinde ırza tecavüz eden askerî şahısların TCK.nunun 8. babında yazılı cezalarla cezalandırılacağı yazılı bulunduğu, bu itibarla davaya bakmanın askerî mahkemelerin görevi içinde bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, anılan karar temyiz edilmemek suretiyle kesinleşmiştir.

2- İstanbul 1. Ordu Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 21.10.1986 gününde, 1986/901-1028 sayı ile; olayın gelişim tarzına göre suçun cebir ve şiddet ile ırza geçmek ve kızlık bozmak olmayıp, TCK.nun 423. maddesinde yer alan evlenmek vaadiyle kızlık bozmak suçu olabileceği, bu suçta ise zorlama unsuru, yani cebir ve şiddet olamayacağından davaya askerî mahkemelerde bakılamıyacağı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karar da temyiz edilmemek suretiyle kesinleşmiştir.

Böylece, adli ve askerî yargı yerlerince verilen ve kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya bu uyuşmazlığın çözümü için 1. Ordu Komutanlığı Askerî Savcılığının 7.4.1987 günlü, 1987/50923 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığında, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, Türkan Güven, Ergun Argon, A.Vahap Özaslan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 20.4.1987 günlü toplantıda geçici raportör Hakim M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki

belgeler; okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu'nun Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhan-
oğlu'nun TCK.nun 416. ve 418. maddelerim yönünden Askerî Yargı yerinin görevli olduğu
yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Bilindiği gibi askerî suç, Askerî Ceza Kanununda yazılı olan veya bu kanunla
TCK.nuna atıfta bulunulan suçlardır.

Öte yandan 353 sayılı Yasanın 9. maddesine göre askerî mahkemeler, kanunlarda
aksi yazılı olmadıkça, asker kişilerin askerî olan suçları ile, bunların asker kişiler
aleyhine ve askerî mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işle-
dikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler.

İnceleme konusu olayda sanığa atılı suç, Askerî Ceza Kanununun "askerlik şeref
ve haysiyetine dokunan suçlar ve cezalar" başlıklı 11. fasılda yer alan ve 152. madde-
sinde atıfta bulunduğu TCK.nun 416. ve 418. maddelerinde yaptırıma bağlanan suçtur.

Gerçekten Askerî Ceza Kanununun 152. maddesi "ırz ve iffete tecavüz edenler"
başlığı altında; ırz ve iffete tecavüz eden askerî şahıslar hakkında, TCK.nunun 8. ba-
bında yazılı cezalar tatbik olunur hükmünü taşımakta ve bu babın 1. faslında sanığa atı-
lı zorla ırza geçme ve kızlık bozma suçları yer almaktadır. Bu itibarla anılan suçların
ırz ve iffete tecavüz niteliği taşıdığı kuşkuya yer vermeyecek kadar açıktır.

Öte yandan; bir an için dosya içeriğine, olayın mahiyetine ve gelişim tarzına
göre sanığa atılı suçun zorla ırzageçme ve kızlık bozma değil, askerî mahkemenin görev-
sizlik kararında belirlendiği şekilde ve TCK.nun 423. maddesinde yaptırıma bağlanan
"alacağım diye kandırıp kızlık bozma" suçu olarak sübuta ermesi halinde dahi bu suçun-
da ırz ve iffete tecavüz niteliği taşıdığı ortadadır. Zira bu suçta TCK.nun 8. babın
1. faslında yer almakta, ve Askerî Ceza Kanununun 152. maddesinde öngörüldüğü biçimde
ırz ve iffete tecavüz niteliği taşımaktadır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin bu konuya ilişkin
pek çok kararında açıklandığı üzere ırz ve iffete tecavüz genellikle bir kimsenin başka-
ları tarafından dokunulması, saygı gösterilmesi gereken, özellikle de cinsel konular-
da namusuna yönelik saldırı, el uzatma ve sataşmadır. Bu itibarla TCK.nun 423. maddesinde
yer alan alacağım diye kandırıp kızlık bozma suçunun, kandırma gibi bir unsuru içere-
rek manevi cebir ihtiva etmesi bir yana, ırz ve iffete tecavüz teşkil ettiği ve zor un-
surunu bizatihi içinde taşıdığı ortadadır. Bu itibarla asker kişi tarafından işlenen bu
suçun bu yönüyle askerlik şeref ve haysiyetine dokunan suçlardan olduğu Askerî Ceza
Kanununun 152. maddesi kapsamına girdiği ve askerî suçlardan bulunduğu kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle asker kişi tarafından işlenen, askeri suç olduğu yukarıda belirlenen sübut ve vasıf yönünden ister TCK.nun 416., ve 418. maddesi kapsamında isterse TCK.nun 423. maddesi kapsamında değerlendirilsin ırz ve iffete tecavüz teşkil eden suça ait dava askeri yargı yerinin görev alanına girmektedir.

Bu nedenlerle davanın askeri yargı yerinde görülmesine ve İstanbul 1. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesinin 21.10.1986 günlü, 1986/901-1028 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe TCK.nun 423. maddesi yönünden Ergun Argon ve A. Vahap Özaslan katılmamışlardır.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 1. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 21.10.1986 günlü, 1986/901-1028 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, üyelere Ergun Argon ve A.Vahap Özaslan'ın karşı oyları ve oyçokluğuyla, 20.4.1987 gününde kesin olarak karar verildi.

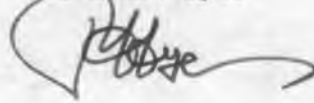
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

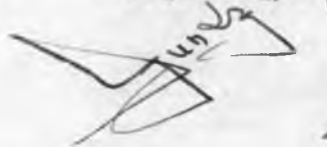
Üye

Türkan Güven

Üye

Ergun Argon

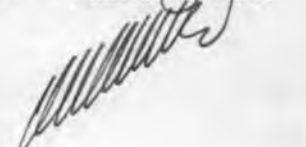
Üye

A. Vahap Özaslan

Üye

Muammer Aksüt

i/ç